

§ 6**Låt fler forma framtiden (SOU 2016:5)****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-182/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Moderaterna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Liberalerna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) lämnar följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft yrkanderätt hade jag föreslagit att

1. Socialnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. I övrigt anförs följande.

En fri samhällsdebatt i kombination med ett folkligt styrelseskick där alla människors möjlighet till insyn och inflytande i politiska processer värnas är viktiga hörnstenar i ett demokratiskt samhälle. Det kommunala självstyret inte bara är en del av utan också en förutsättning för demokratin i Sverige som helhet. Reformen som berör utövande av politisk makt i landets kommuner bör genomföras med stor respekt för det kommunala självstyret och för demokratiska principer.

I betänkandet finns en rad förslag och överväganden som syftar till att underlätta för fler att engagera sig politiskt. Det handlar bland annat om insatser för att stärka kunskaper om kommunalt beslutsfattande, ge möjlighet till föräldraledighet från politiska uppdrag och öka tillgängligheten och delaktigheten för människor

med funktionsnedsättning. Detta är välkomna förslag. Centerpartiet välkomnar också att utredaren föreslår en ökad möjlighet för allmänheten att använda allmänna lokaler. Det kan många positiva effekter och bidra till kreativitet, inte minst inom kulturen och för företagsamheten.

Vissa av utredarens förslag tål dock att problematiseras. Till dessa hör förslagen om folkmotioner och formalisering av medborgardialoger. Dessa förslag handlar i grunden om att minska representativiteten i det politiska systemet, och det finns skäl att tvivla på om de får den effekt som utredaren avser.

I betänkandet uppmanas de politiska partierna att överväga en begränsning av antalet mandatperioder som en person kan inneha ett uppdrag som ordförande. Skälet till denna uppmaning är begripligt. Den elitisering och maktkoncentration som beskrivs är på sina håll en realitet. Ökad statlig styrning och offentlig reglering av partiorganisationerna är emellertid inte lösningen. I grunden är det viktigt att väljare kan utse sina företrädare, och det är väljarnas förtroende som bör vara vägledande i dessa frågor, som för partiernas del är mycket angelägna.

Möjligheten att hålla allmänpolitiska debatter i kommunfullmäktige bör vara en självklarhet med hänsyn till det kommunala självstyret. Å andra sidan kan det minska väljarnas förståelse för det politiska systemet om nationella frågor debatteras på kommunal nivå, trots att den formella makten över dem finns i riksdagen. Samtidigt bör inte denna risk överdrivas. I grunden är en livlig samhällsdebatt på alla samhällsnivåer önskvärd.

Frågan om rösträttsåldern vid kommunala val är inte alldeles enkel, även om utredningen kommit till en relativt balanserad slutsats. Att på prov ge kommuner möjlighet att frivilligt sänka rösträttsåldern till 16 år är rimligt med hänsyn till ett utbrett kommunalt självstyre. Att separera rösträttsåldern från myndighetsåldern, som ju utgör gräns för en persons valbarhet är inte konsekvent. Att den som är betrodd att välja också bör ha rätt att väljas är en rimlig princip.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas förslag till beslut.

Ärendet

Socialförvaltningen har mottagit remissen *Låt fler forma framtiden* (SOU 2016:5) för svar till Bostads- och demokratiroteln senast den 22 maj 2016.

Utredningen föreslår ett nytt mål för demokratipolitiken; "en hållbar demokrati som kännetecknas av delaktighet och jämlikt inflytande". För att uppnå målet om en hållbar demokrati föreslås sammanfattningsvis en ökad grad av delaktighet i form av medborgarförslag, demokratiportal samt att på försök införa rösträtt från 16 år, begränsa antal mandatperioder för ordförandeposter och öka tryggheten för förtroendevalda.

Förvaltningen delar utredningens oro för allt större klyftor i det politiska deltagandet och anser därmed att utredningens mål om en hållbar demokrati som kännetecknas av delaktighet och jämlikt inflytande är mycket angeläget. Det ligger helt i linje med stadens ambitioner om en sammanhållen stad.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 8 april 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt Moderaternas förslag enligt följande:

1. Förvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Därutöver anförs följande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

I regeringens demokratiutredning "Låt fler forma framtiden!" lyfts viktiga aspekter om representation, delaktighet och politisk inflytande i det svenska samhället. Vi delar uppfattningen om vikten av att stärka människor egenmakt samt att individer ska kunna påverka den politiska maktutövningen oavsett kön, hudfärg, språklig, etnisk eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller socioekonomisk status.

Demokrati är kärnan i vårt samhälle och hör till ett av de viktigaste värden vi har. Genom delaktighet och inflytande skapar vi ett samhälle som håller ihop. Vi vill att varje person ska känna att han eller hon styr över sin egen vardag. Det innebär bland annat att flytta beslut från politikerna till medborgarna. Vi värnar samtidigt

om det representativa styrelsesättet där de förtroendevalda politikerna är medborgarnas företrädare.

De slutsatser som presenteras i demokratiutredningen kräver en bred politisk förankring då stabilitet är eftersträvansvärt när det gäller politiska och demokratiska styrmodeller. Vissa förslag som anges strider dessvärre mot väletablerade demokratiska principer som länge legat till grund i Sveriges politiska system samt mot principer om den representativa demokratin.

Den demokratiska utformningen av vårt politiska system behöver debatteras och diskuteras ofta för att dess legitimitet ska kunna accepteras, delas av alla, fortsatt vitaliseras och fördjupas så att alla har chansen att göra sin röst hörd. Att i allt för stor omfattning och i all för stor hast förändra den demokratiska och politiska styrningen med nya system som inte har någon politisk tradition i vare sig Stockholms stad eller Sverige i övrigt skulle dock vara en stor apparat och vara ett allt för stort steg att ta på en gång.

Ledamöterna Isabel Smedberg Palmqvist och Frida Johansson Metso (båda L) föreslår att nämnden beslutar enligt Liberalernas förslag enligt följande:

Att som svar på remissen anföra följande.

Utredningen lägger fram ett stort antal förslag som berör både formella och informella arenor för demokratin, på så väl nationell som lokal nivå. Vi vill allmänt precis som utredningen betona vikten av att arbeta för att få in nya medborgare, såväl ungdomar som invandrare, i demokratin. Såväl skolan som partierna, civilsamhället och offentliga myndigheter har en viktig uppgift att sprida kunskap om hur demokratin fungerar och vilka rättigheter man har som medborgare i det svenska samhället. Att ge stöd till organisationer och initiativ som syftar till att utbilda nya medborgare i hur demokratin fungerar är en viktig del i detta.

Vi vill vidare beröra några av de förslag som har störst betydelse för socialnämndens verksamhet.

Vi tillstyrker förslagen om större möjligheter till assistans och service för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att utöva kommunala förtroendeuppdrag. Vi uppmanar regeringen att återkomma med förslag för att garantera att kommunala möteslokaler är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Det bör inte bara gälla möteslokaler för kommunala organ utan även samråd, konferenser och andra möten som anordnas av kommunen.

En fråga som utredningen inte berör men som gott kunde ha tagits upp rör möjligheten för ledamöter i funktionshindersråd att få arvode och kompensation för förlorad arbetsinkomst på samma villkor som partipolitiskt tillsatta ledamöter av samma råd.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.